

## نشانه‌شناسی پس از ساختارگرایی و ضرورت توجه به آن در فلسفه تعلیم و تربیت

علی ایمان زاده<sup>۱</sup>، احمد سلحشوری<sup>۲</sup>

### چکیده

نشانه‌شناسی علمی است که به بررسی انواع نشانه‌ها، عوامل حاضر در فرایند تولید و مبادله و تعبیر آنها و نیز قواعد حاکم بر نشانه‌ها می‌پردازد. نشانه، پدیده‌ای ملموس و قابل مشاهده است که به‌واسطه رابطه‌ای که با یک پدیده غایب دارد، جانشین آن می‌شود و بر آن دلالت می‌کند. نشانه، ضرورتاً باید نمود مادی داشته باشد تا بتواند به‌وسیله یکی از حواس انسان دریافت شود. اما چیزی که نشانه جانشین آن می‌شود و بر آن دلالت می‌کند، می‌تواند مادی یا ذهنی، واقعی یا خیالی و طبیعی یا مصنوعی باشد. رویکردهای تحلیلی، ساختارگرایی، هرمنوتیکی و پسا ساختارگرایی تعاریف متفاوتی از نشانه و نشانه‌شناسی ارائه می‌کنند. نشانه‌شناسی پس از ساختارگرایی به عنوان یک متداول‌تری تحقیق در فلسفه تعلیم و تربیت تفکر را در دانش آموزان تقویت کرده و ایجاد کننده ارتباط تعاملی و هموار در محیط‌های تربیتی است.

**واژگان کلیدی:** نشانه‌شناسی، پس از ساختارگرایی، فلسفه تعلیم و تربیت

aliimanzadeh@yahoo.com

<sup>۱</sup>- استادیار فلسفه تعلیم و تربیت و عضو هیات علمی دانشگاه ملایر

استادیار فلسفه تعلیم و تربیت و عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا

ah.salahshoor@gmail.com